

Vojtěch Grufík – Životu do očí

„To je krásný. Škoda jen, že se nejmenuju Liduška, já bych za váma, kluci, nejraděj jen běhala. A tančila s váma a zpívala,“ snila a usrkávala ze sklenky sladký sylván. Vedle ní seděla ještě kamarádka – jak jen se obě jmenovaly? Ta blondátá, hezčí, byla asi Lenka. Její smích zvonil tiše jako umíráček, když ji něco pobavilo. V pravidelných intervalech popíjela víno a nezapomínala obdivovat mladé muzikanty z cimbálky. Její méně pohledná kamarádka byla snad Jana? Obě byly rozhodně opilé kýčem jihomoravského folklorismu.

„Ale muzikantská Liduška se zbláznila,“ poznamenal Adam.

Přijely z Prahy navštívit vinné sklepy a poslechnout si lidovou muziku; dvě single holky, kterým smart-watches nedočkavě vrněly notifikacemi, že by si měly najít muže. Měly to štěstí, že si mohly sednout ke stolu, kde zrovna muzikanti přezvykovali grilované plátky kuřecího, co dostali za hraní. Ale nevěděly, že se ke svým kamarádům připojí i Adam.

„Nojo, vždyť ale z lásky.“

„K čemu vám je láska, když pak jen zůstanete samotným bláznem? Stejně to bylo s Viktorkou – a co z toho měla?“

„S Viktorkou? Jako z Babičky?“

„No.“

„Ta se nezbláznila kvůli lásce přece.“

„Ne, a kvůli čemu? Viktorka je antitezí postavy babičky. Obě měly vojáka a věřím, že toho svého milovaly obě z celého srdce. Babičce to klaplo a pak mohla mudrovat před děčkama. Ale Viktorce utekl a ona se zbláznila. Abyste rozuměla, tož já to studuju, takže o tem musím něco vědět – totiž češtinu, ne patologické jevy.“

Papouškoval informaci, kterou si zapamatoval ze semináře v prváku. Samotného by ho to nenapadlo, většinou měl problém vůbec pochopit, o čem knížka je, natož tam ještě hledat nějaké paralelně vystavěné postavy.

„Tak vidíte. Nemusíte se z lásky jen zbláznit.“

„To ne, ale neriskoval bych to.“

Ale kdyby ses do mě zamilovala ty, už by mi bylo jedno, jestli se po dnešku zblázníš, nebo ne. Zavrhl mu v kapse mobil. Kdyby jej vytáhl, přečetl by si: „Hej vole. Nedelej kokotiny“ Dvě zprávy pod sebou; naléhavé ve své jednoduchosti. Ale ty obavy byly zbytečné, šel si jen hrát, jak by řekl: oprubovat staré taktiky a strategie. Snad ani nemohl víc – catch&release dřív, než by k něčemu došlo.

Lenka šla vyhodit tácek od párků. Když si sedala, viděl, jak se jí pod krátkou sukní mihly bledě zelené kalhotky. Nemohl se neusmát pod vousy.

„Čemu se směješ?“

„Životu do očí. A snažím se smát hlasitěji než on mě.“ *Ale ne vždycky se mi to daří.*

...

V přízemní části kolejí ve společné kuchyňce bylo živo. Lidé v této části kolejí se znali, ze společných prostor většinou zněl hovor nebo hudba. Nahoře v buňkách se sotva pozdravili, když se náhodou potkali u společného botníku.

Ten den by zrovna snesl trochu deště a chládku po víkendu, jenže na jeho rozespalost ještě muselo po cestě na přednášku pálit slunko, aby se mohl cítit zase o něco hůř. Ale stejně. Nezávisle na počasí se v Olomouci vždycky tak trochu cítil jako ty v zimě mrazem vyskočené kachle na náměstí Republiky, které vždycky jaksi zavazely, převracely se a divně zvonily, když po nich lidé šlapali. Necítil pevnou půdu pod nohama. Doma se cítil jistý, věděl, co může říct, věděl, kdy udělat krok vpřed a kdy raději úkrok stranou. Jenomže v Olomouci... V Olomouci vždycky jen nějak divně zvonil. Vtipy a témata na small-talky, které fungovaly doma, tady nefungovaly. Kdo a kde chlastal a jestli si dal pět piv nebo osm, s kolika holkami tančil a kolik z nich zatáhl za kulturák...

Před katedrou se ještě zastavil, aby si umotal cigaretu. Když zrovna olizoval papírek, vyšel před vchod kluk, co ho sem tam viděl na přednášce.

„Čaučau, jak to jde?“ zeptal se Adama, jako by byli staří známí, a začal hledat po kapsách tabák a filtry.

„Ale jo, jde to. Někdy hůř, někdy líp – však to znáš. Co ty?“

„Nějak nápodobně. Ale ještě si potřebuju zakouřit, trochu posilnit nervy před přednáškou.“

„A ty jsi jednoobor, nebo k tomu ještě něco máš?“

Bylo to jako mačkat čudlíky na soundboardu: Jak je? Co studuješ? Baví tě to? Už víš, co budeš dělat po škole? Pokaždé ty stejné, někde naprogramované a už vlastně úplně bez emocí, někde uložené zvukové záznamy a člověk jenom doufal, že stopáž nedoběhne do konce dřív, než bude mít možnost odejít.

„To je pravda, navíc já jsem na střední studoval grafický design,“ odpovídal spolužák na některou z přehraných otázek. „Ten mě teda ale nebavil, tak jsem šel sem... Já mám pocit, že studium něčeho tě tak trochu předurčuje, aby tě to přestalo bavit.“

Adam se zasmál v odpověď, ale možná to tolik vtipné nebylo. I jeho obor začínal nějak divně zvonit a jakoby se pořád jaksi divně převracel mezi jeho denními plány. Ale jeho cigareta už ho začínala pálit do prstů.

„No nic, tak já si půjdu odsedět přednášku. Zatím se měj,“ zbavil se nedopalku jako konverzace.

Ještě po cestě z přednášky mu zněla v hlavě věta: „Hálek je pozér, říká Machar, ale já mu věřím, říká Novák.“ A možná přemýšlel, kde je hranice mezi opravdovostí a pózou, možná ale jen přemýšlel, jestli mu další cigareta zvedne náladu.

Bydlel ve třetím patře, okna pokoje byla umístěna příhodně nad širokou římsou, dost velkou na to, se na ní dalo pohodlně sedět. Někdy vhodná ke čtení, jindy ke kouření a někdy jen tak k pozorování lidí dole na ulici. Jednou na ně dokonce zkoušel pískat – po každém písknutí se schoval, aby ho nikdo neviděl. Pak ale zjistil, že lidé jsou ochotni zvednout hlavu jen do jisté míry; aby viděli do prvního patra, někteří do druhého, ale výš už je nenechali jejich strnulé krky pohlédnout.

„Padesát čtyři!“ odrazilo se od stěn domů a vytrhlo Adama ze scrollování feedem na sítích. Oklepal popel z cigarety a naklonil se do ulice. „To bys netipoval, co? Zítra máme šňůru s kapelou.“

U protějšího domu stál chlápek a močil na stěnu. O kousek dál pomalým krokem pokračoval v cestě druhý, zatímco jeho kolega pokračoval v monologu.

„Já se, kamaráde, snažím nebourat hranice, ale žít – žít v tomto světě, který je čím dál víc nekompromisní.“ Vytřepal ze sebe poslední kapky a zapnul si kalhoty. „Dívej na to!“ zařval na svého kolegu, který už byl kus cesty před ním. Všiml si totiž posprejované zdi hned vedle něj. „Fak da police. Ano, dobře jste to napsali: Jebat je. Jebat je všechny!“ zařval na ulici a vytáhl z křiváku krabičku cigaret.

Adam akorát uslyšel od Mořice polední sezvánění. *Čas k obědu*. Na ulici už nebylo nic k vidění, tak vlezl zpátky do pokoje, přičemž ještě slabě slyšel nadávky, jak muži, co se jen snažil žít, vítr zhášel plamen zapalovače.